

УПРАВЛІННЯ КАНАЛУ ДНІПРО-ІНГУЛЕЦЬ

ВІКТОР ПАНАСОВИЧ БУРЛАКА – Начальник управління

Нагороджений Грамотою Верховної Ради України (2006 р.), почесною грамотою профспілки працівників АПК України (2008 р.), відзнакою "Заслужений працівник Держводгоспу України" (2009 р.). У 2011 обраний головою громадської ради Світловодського району Кіровоградської області. В серпні 2012 р. став лауреатом обласної премії ім. В. Винниченка в номінації "За вагомий внесок в охорону, відтворення, раціональне використання водних ресурсів України".

Народився 4 лютого 1949 р. в с. Васильків Шполянського району Черкаської області. В 1969 р. закінчив Черкаський технікум гідромеліорації та електрифікації сільського господарства. Після служби в лавах Радянської Армії у 1971 р. поступив на роботу в Кіровоградський облводгосп інженером. Без відриву від виробництва навчався в Українському інституті інженерів водного господарства, який закінчив у 1978 р. Працював старшим, а потім головним інженером. По призову Травневого Пленуму ЦК КПРС у 1984 р. перевівся в колгосп "Аврора" Вільшанського району Кіровоградської області на посаду головного інженера-гідротехніка.

Під час закінчення будівництва каналу Дніпро-Інгулець у 1988 р. призначений начальником управління цього каналу, де і працює по цей день.

Управління каналу Дніпро-Інгулець є уповноваженою бюджетною організацією, діяльність якої спрямовується і координується спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері розвитку водного господарства і меліорації земель, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів - Державним агентством водних ресурсів України. Управління відноситься до переліку підприємств та організацій, які забезпечують перекидання води в маловодні регіони каналами і водогонами міжбасейнового та внутрішньобасейнового перерозподілу водних ресурсів (згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.97 № 524).

Головні завдання управління:

- Забезпечення подачі води по всій довжині каналу у необхідній кількості;
- Виконання робіт, пов'язаних з пропуском повеней;
- Безперервне раціональне забезпечення об'єктів і споруд каналу електроенергією і зв'язком;
- Підтримувати у технічно справному стані усього комплексу об'єктів і споруд каналу;
- Систематичне узагальнення досвіду експлуатації об'єктів і споруд каналу, розробка і здійснення заходів по підвищенню надійності та економічності його роботи, впровадження досягнень науки і техніки.

Канал Дніпро-Інгулець є головною ділянкою системи каналів Дніпро-Інгулець-Інгул, передбаченої схемою комплексного використання і охорони водних ресурсів України.

Головне призначення каналу - забезпечення водою сільгоспугідь Кіровоградської та Дніпропетровської областей, Криворізького гірничорудного промислового комплексу, а також обводнення ріки Інгулець з метою її екологічного оздоровлення. Забезпечують виконання цього завдання дві насосні станції: головна та другого підйому. На ділянці, що

транспортує воду через вододіл, знаходяться сім штучних перепадів висотою по 1,5 метрів кожний, тут вода збагачується киснем. Протифільтраційне облицювання виконане на ділянці завдовжки 10,7 км, на всіх інших ділянках каналу дно закладене нижче від рівня ґрунтової води. Обабіч траси розташовані поля родючих українських чорноземів, що дає змогу займатися інтенсивним зрошуваним землеробством. Свій початок канал бере з Кременчуцького водосховища на Дніпрі. Головна насосна станція підіймає воду на 45,0 м. до водовипускної споруди. Далі вона самопливом тече відкритим трапецоїдним штучним руслом, через перший тунель (внутрішній діаметр тунелів складає 4, 8 м), транзитне водосховище (обсягом 1,1 млн.куб.метрів), другий тунель, і знову руслом до насосної станції другого підйому. Піднявшись на 10,5 м., вода знову самопливом тече по руслу до швидко-току, а звідти руслом -- до Олександрійського водосховища на р. Інгулець. Далі по розширеному зарегульованому руслу Інгульця через Іскрівське водосховище її шлях пролягає до Карачунівського водосховища біля Кривого Рогу. Загальна довжина траси складає 150,5км. Щодобова пропускна спроможність каналу при замовленій кількості води, в середньому становить більш як 900 тис.куб.метрів.

Режим роботи каналу значною мірою залежить від наповнення існуючого на річці Інгулець Карачунівського водосховища, яке є регулятором її багаторічного стоку. Корисний об'єм водосховища становить 291.5 млн. куб. м. Карачунівське водосховище забезпечує водними ресурсами м. Кривий Ріг, а також виконує іригаційні функції на прилеглих сільгоспугіддях Дніпропетровської області.

Іскрівське і Олександрійське водосховища, з корисним об'ємом відповідно 30.7млн.м3 та 6.3млн.м3, є об'єктами річного регулювання. Олександрійське (Войнівське) призначене для зрошення земель і технічного водозабезпечення Олександрійського буро-вугільного району та м. Олександрії. Іскрівське, відповідно, є джерелом зрошення земель в Петрівському районі, питного та технічного водоза-

безпечення м. Жовті Води. Проектний об'єм води на санітарні попуски в ріку Інгулець визначені у розмірі 5 м³/сек (200млн м³ за рік).

У передвегетаційний період для промивки русла р. Інгулець нижче Карачунівського водосховища передбачено скид води витратою 25 м³/сек протягом 15-20 днів. Фактична подача води каналом щорічно визначається відповідною Програмою на підставі рішення міжвідомчої комісії по промивці р. Інгулець.

Вода - це могутня сила, яку потрібно контролювати. За станом електротехнічного обладнання пильно слідкують висококваліфіковані спеціалісти атестованої електротехнічної лабораторії, в арсеналі якої є найсучасніші вимірювальні та випробувальні прилади. Гідромеханічне обладнання обслуговує група механічної наладки. Транспортним обслуговуванням водогосподарського комплексу займається машинно-тракторний парк, укомплектований сучасним підйомником, шино-монтажним верстатом, компресорами. Постійно оновлюється обладнання та засоби малої механізації, поступово замінюються старі тиристорні збуджувачі енергії для силових електродвигунів на більш сучасні. На випадок надзвичайних ситуацій всі об'єкти управління каналу забезпечені автономним електроживленням від дизельних електростанцій.

З метою збереження водних живих організмів на водозаборі головної насосної станції встановлено сучасний електроградієнтний рибозахисний пристрій, рекомендований Середньо-дніпровським державним басейновим управлінням охорони водних живих ресурсів 11.04.2006бр, ефективність якого досягає не менше 80%. Облік поданої води проводиться сучасним ультразвуковим витратомірним комплексом ІРКА, інформація з якого передається на центральний комп'ютер дистанційно через модем.

Для покращення санітарно-екологічної ситуації в басейні ріки Інгулець Держводагентство разом з Криворізькою міськрадою внесло пропозицію щодо введення нової схеми промивки русла ріки, оскільки стара себе вичерпала. Нова схема полягає у водообміні в Карачунівському водосховищі та подальшій подачі дніпровської води. Починаючи з 2011 року, промивка р. Інгулець проводиться по всій її довжині на протязі всього вегетаційного періоду витратою 11м³/сек., що з року в рік значно поліпшує показники якості води за вмістом хлоридів, сульфатів, жорсткості не тільки в Карачунівському водосховищі, а й на водозаборах Інгулецької та Явкінської зрошувальних систем в Миколаївській області.

Один з найважливіших і найперспективніших напрямів діяльності управління - робота по збереженню та відтворенню водних ресурсів регіону. Особлива увага приділяється роботі з молоддю, пропаганді екологічних знань в загальноосвітніх школах району. Підсумком системної роботи в цьому напрямку стало співробітництво з педагогічними колективами в вихованні дбайливого ставлення до природи, а також залучення громадськості та дітей шкільного віку для благоустрою та озеленення території поблизу водних об'єктів регіону. Екологічний стан водних ресурсів, в першу чергу, залежить від стану водоохоронних зон та прибережних смуг на водних об'єктах. Управління каналу постійно проводиться

контроль стосовно стану цих зон вздовж русла. Працівники організації при виявленні сміття негайно вивозять його на організовані сміттєзвалища, слідкують, щоб ніхто не мив автомобілі, не організовував літні табори худоби, не складав хімічних і органічних добрив в водоохоронних зонах. В літній період проводиться окоска в прибережних смугах, чим повністю виведені карантинні бур'яни. Вчасно ліквідовуються промоїни ґрунту.

Щоб привернути увагу до проблеми дбайливого ставлення та використання водних ресурсів, щороку впродовж тижня до Всесвітнього Дня води (22 березня) у місцевій Великоскельовській загальноосвітній школі відбувається виставка дитячого малюнку на тему "Воді радіє все живе", аплікацій, вишивок, панно. Щорічно в актовій залі управління каналу проводиться свято з участю школярів, які виконують пісні, танці і сценки на згадану тему. По закінченню учасникам вручаються призи та сувеніри. Учні розповідають своїм товаришам, дорослим про те, як треба берегти воду та довкілля від забруднення. І самі вони вже не кидають під ноги обгортки, а організовують походи вздовж місцевої річки Обломівка з метою збору сміття на її берегах. Роз'яснювальна робота серед дорослого населення проводиться через обласну та районну газети, радіо і телебачення. В середньому - біля десяти виступів на рік.

У 2004 році управління каналу Дніпро-Інгулець відзначено Дипломом за участь у XVI міжнародній виставці "Агро 2004"; у 2008 році - Почесною Грамотою профспілки працівників АПК України за I-ше місце у Всеукраїнському конкурсі на кращий колективний договір у 2007 році; у 2011 році - Дипломом ІХ Міжнародного водного форуму.

Фотографії В'ячеслава Стригуна

Адреса: 27541, Кіровоградської обл., Світловодського р-н, с. Велика Скельова
тел.: (05236) 5-01-55
факс: (05236) 5-01-11
e-mail: ukdi@svetl.kw.ukrtel.net
www.ukdi.narod.ru

